

penjada al bell mig del portal d'unes *cotillaires* del carrer de la Cera», NOller, *Papallona*, 182], *cotiller*, *-era* [Lab. 1839 i mall.]; *encotillar* i *encotillat* [escr. Renaix.].

Cot [909, llatinitzat *cotus*] 'drap gruixut de llana' [1003], 'peça de vestir' [1045, 1052 i potser ja abans, en tot cas S. XIII]: «taped, feltro, *chot* vulpino», doc. de 1003 de la SdU (Miret i S., *BABL* VI, 351, per on es veu que aprofitaven per a aquest drap de fort abric la pell flocuda de les guineus; en la documentació més antiga, especialment la dels Ss. X i XI, apareix més sovint en forma llatinitzada (*cottum*, *cotus*, etc.), no tant la ben catalana *cot* (1054, 1119). *L'InvLC* recull «tapede et *coto*», a. 948, «ipso *choto* vermilio», 967, i una trentena de testimonis ross. del S. XIV. De vegades apareix una grafia ultracorregida (segons el cas de *quart* pron. *kórt* o dels NLL *La Quar*, *Llaguarres*, *Lasquarri*, etc.: «guadengs quatre et *quat* un et feltre un», a. 1066, «concedo ad *quato* uno et guadenga una», a. 1067 (*Cart. de StCugat* II, 317, 322). Documentació llatinitzant molt augmentada per Bast.-Bass. (706-8) que ja assenyala, en forma llatinitzada *cotus* en docs. vigatans de 909 i 944, i en molts de posteriors.

Es tracta, certament, d'un masculí extret de *cota*, segons el model *pellixa/pellix*, *camisa/camis*, *capa/capella*, *forca/forc*, *soca/soc*, *llenya/lleny*, etc.; tot i que hi ha algun rar exemple de *cot* en oc. ant. (un, dos o tres, però tots d'interpretació més o menys incerta, *PSW* I, 394) i algun altre de llatinitzat ja en el S. IX, essent estrany a les altres llengües romàniques i amb base discutible en germànic, no veig raó suficient per creure que aquesta formació vingués ja del germànic.

A Catalunya s'observen testimonis repetits i clars que el mot significa encara el drap (com hem vist per a *cota* l'any 1271, i com en germànic), observació encertada de Bast.-Bass., però sens dubte exagerada quan diuen que com a nom de vestit no es troba en la documentació dels Ss. X-XII: hem de creure que ho és en casos com el doc. citat de 1052 o un de 1045: «uno *coto* albo et una vellada, qui sunt in jam dita Betulona, remaneant ad presbiteros de Sancta Maria de Betulona per missas» (*Cart. de St. Cugat* II, 248) hem de creure que es tracta d'una mena d'alba que alhora abrigués l'oficiant (*vellada* seria també originàriament un vestiment pelós que abrigava, cf. les *pelades* de 1271, i l'agrupament de «*quatos*, *camisas*, *brages*» en l'any 1008 i el *cotet* del 1043, «que el tenen a Bar» difícilment seria pell no usada per vestir).

En tot cas des del segle XIII ja només el trobem com a nom de peça de vestir: «los hereus --- deven fer sos obs a la muller de menjar e --- les vestedures de lana, axí com és capa o manteyl e goneyla e *cot* e salvadors, li són tenguts de fer, dins tres dies que'l marit és mort», *CostTort.* (Ol., 237); «un *cot* oldà, de ferret», doc. de la SdU, a. 1400 (*BABL* VI, 476); «el spos li tramet hun bell *quot* que val Xm florins», StVicentF (*Sermons* I, 39.20); «tant hu cuytaren / que-ns esposaren / --- / yo --- l'arrehí: / perles, ru-

bins, / velluts, cetins / --- / vervins, duays, / per *cots*, *gonelles*», JRoig (*Spill*, 2071; o sigui teles com vervins i duais per a [fer-ne] *cots*, *gonelles*, etc., tal com explica Chabàs, que en prova en cita un ex. de StVicentF); «no gos portar en mantell, ni en capa, ni en *cot* ne quata, ni en gonelles, ne en briàs ne en altres vestidures, perles, ne aur, ne argent, ne armyni, ne peres precioses ---», doc. de Solsona de 1336 (*BCEC*, 1905, 155.2); i veg. encara docs. ross. de 1306 i 1318 (*RLR* VII, 54; xxxii, 157) i StVicentF (*Serm.* II, 148.5).

DERIV.: *Cotet* (1043 «una guadenga --- altre guadenga cum ipso *cotet* que té a Bar», SdU, Miret, *BABL* VI, 354).

CPY.: *Cotardia* [1288, *AlcM*; arag. ant. *cotardia*, 1369, 1374, veg. *DCEC*], del fr. *cotte hardie* 'vestit llarg i ampla, hopalanda', pròpiament 'cota valenta, coratjosa'. *Cotamaller* 'el qui feia cotes de malla' («loricarius» entre els *menestrals*, en OPou, *ThPu.*, 1575, p. 162). *Coteblau* [1380] alteració de *cot-de-blau*, per fonètica sintàctica (com en *Catassús* i anàlegs).

1 Reforça aquest argument la fraseologia: *portar cotilla* 'tenir caràcter artificios, pretensios', etc., 'anar encarrat, enganyat'; *què tanta cotilla!* «ab què es demostra lo disgust que causa algú ab ses importunacions; *què tanta jeringa!*, *qui ita molestus*» [Lab. 1839].

COTA II, 'número que indica l'altura', sembla haver significat primerament 'part o porció que toca a algú' i després 'cita o acotació': pres segurament, per abreviació, de les locucions llatines *quota pars* 'quina part, quanta part', *quota nota* 'quina xifra', que contenen l'adjectiu *quòtus* 'quant nombrós, en quin nombre'. □ 1.ª doc.: no apareix en els diccionaris fins al S. XX, però en les accs. antiquades degué circular molt anteriorment tenint en compte els derivats. Veg. *DCEC* (COTA II).

Quota, que n'és un duplicat, en forma més erudita i sentit diferenciat, ja Belv. 1803, i Lab. 1839. Més antigament es troba *cot* i *quot* 'tipus de canvi, cotització' en un doc. de 1346, i *quota part* en un de 1385-95. Entre els derivats és important *cotejar* que ja es documenta el 1409 (*AlcM*, S. XVI Bna., *DAG.*) i hagué de ser anterior puix que d'ell ha de ser manlleu el cast. *cotejar* (com prova la forma del sufix, puix que el mot no existeix en italià ni en llengua d'oc) i en castellà és ja freqüent en el S. XVI i documentat des de 1348: s'explica semànticament per la comparació de cites i quantitats en la confrontació d'escriptures; posteriorment s'ha mantingut més vigorós en castellà que en català [on *confrontar* li ha fet concurrència més forta, i el *DFA*. arriba a excloure'l com si fos un castellanisme], però el registren el *DTO.* des de 1640 com a equivalent de *comparar* amb la traducció «confero comparo, comparationem facio», així com Belv., Lab. 1839, etc.; *coteig* [1500, *Viudes y Donz.*; text de c. al S. XIII o XVII? en *DAG.*], d'on cast. *cotejo* [1640]; *cotejable*, *cotejament*. *Cotitzar* [-isar, Lab. 1888; *DBal.*], potser pres indirectament per via del